

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diffic. VII. De proprietatibus Modorum, signo, Divisione.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

tium denominationes, formalitates &c. nam etiam illis competit esse informationes actuales subiecti.

NON SATISFACIT III. Quia anima dum est actu unita Corpori, illudque informat, non est modus, & tamen possit dici, quod sit actus informativus subiecti, adeoque & actualis informatio subiecti, formis enim competere potest, non tantum esse informativum ut Quod, sed etiam informativum ut Quo. Quidquid sit an tunc intercedat vel non intercedat intermedia Unio. Ceterum si distinguuntur informativum, & informatio non tenebit argumentum adstringendo scilicet informativum, ad prædicatum rationis.

III. DEFINIT modum quidam recentior quod sit actualis actio subiecti, hæc explicatio

NON SATISFACIT I. Quia ly actualis superfluit, si enim actio est, actualis est.

NON SATISFACIT II. Quia non repugnant modi non tantum actuates, sed etiam actuabiles, ut si ponatur modalitas intermedia, receptiva, cum aliqua substantia alicujus formæ supernaturalis receptiva.

NON SATISFACIT III. Possibilis est talis materia, quæ sit essentialiter ordinata ad unam formam, & forma quæ sit ordinata essentialiter ad unam materiam, & quam materiam impossibile sit sine illa forma existere, & illam formam sine hac materia, quæ enim in hoc implicantiæ quo Casu materia huic formæ uniretur non per superadditum modum.

Ratio, quia illic nulla esset indifferentia ad quam tollendam necessarij sunt modi. Et tamen illa forma, non esset modus, ita enim suppositio est argumenti, & non repugnat duobus entibus ita ordinatis, ratio realitatis, & tamen illi formæ competeret esse actuale actuacionem subiecti. Quod ipsum probatur, quia esset actualis informatio ipsiusmet materiæ, impleteretq; illius capacitatem, ergo esset actualis actio subiecti, utpote reddens illud subiectum non actuabile sed actuatum. Quod si illi formæ quæ censetur non esse modus, convenit definitio modi de qua disceptatur, rectè inferretur, illam definitionem non esse legitimam.

DIFFICULTAS VI.

Proponitur definitio Modorum & Mens Suarii.

DICENDUM est. *Modum ita bene definire; Est determinatio physica indifferentis rei, vel si vis dicere, Entis.* Dicitur debere esse determinationem non verò informationem aut actuacionem, quia modalitates non raro sunt quid extrinsecum rebus quas determinant, non veltat autem quidquam determinari ab extrinseco, est autem saltem quoad phrasin durum dicere,

quod informetur vel actuetur aliquid, ab extrinseco. Dicitur modum esse physicam determinationem seu entitativam, ut excludantur formalitates & denominationes. Dicitur debere esse determinationem rei indifferentis, ut ostendatur illam formam quæ essentialiter non nisi ad unam materiam esset ordinata, se ipsa uniendam. Addidi si vis dicere Entis, nam si quis teneret intellectionem esse modum, & se ipsa non uniri intellectui, modus ille unitivus, non rem sed Ens indifferens determinaret.

QUÆRES. *An modos de quibus hic, tenuerit Suarez? Tenuit.*

RATIO I. Ille qui suis modalitatibus condistinctam existentiam, esse actuale extra suas causas, ab alio ente etiam actuali condistinctum, tribuit, tenet modos de quibus in præsentibus, si enim habent esse actuale & existentiam distinctam, sunt revera quid entitativum. Suarez autem iis quos agnovit modis id concessit disp. 31. Metaphysica Sect. 1. n. 30. *Dum, inquit, subsistentia, suum proprium esse existentie habet, condistinctum etiam modaliter, ab existentia naturæ substantialis.* Et rationem adfert, quia ille modus, Verba sunt Suarii, *qui est subsistentia, distinguitur in re ipsa à natura, tanquam aliquid actuale, extra suas causas positum, ab alio ente, etiam actuali.*

RESPONDEBIS. Quod etiam formalitates Scotificæ habeant existentiam non entitativè sed formaliter ex natura rei distinctam & quod hanc tribuerit non nisi Suarez suis modis.

CONTRA. Ostendatur hoc ipsum esse mentem Suarii, ostendatur ex mente Suarii hæc duplex existentia, præcipuè cum ipse Suarez ipsam existentiam non condistinxerit ab ipsa entitate rei extra causas posita, hinc si cui tribuit existentiam, tribuit entitatem, ostendatur tenuisse Suarium Formalitates Scotificas.

RATIO II. Ille qui de suis modis asserit quod sit spiritualis, non materialis, tenet modum de quo in præsentibus non formalitatem, Suarez autem dicit unionem esse modum spirituale.

RATIO III. est. Ille qui de suis modis asserit, quod sint aliquid positivum & afficiant ipsas entitates, per se ipsos, dando illis aliquid, quod est extra essentiam totam ut individuum, & existentem in rerum natura, ille tenet non esse purum nihil modos; hoc autem asserit Suarez Disp. 7. Sect. 1. n. 17. Deinde Suarez dicit modum quem tenet non esse rem, non esse puram formalitatem, dicit non esse omnino nihil, sed modum quandam realem ut habetur n. 18. & n. 28. de Distinctionibus, *Atque ita, inquit, concedendum est quatenus modus est ens, entenus ipsum, & rem quam modificat, esse duo entia & distingui in re ipsa, & realiter latè loquendo.*

DICES I. Suarez Disp. 7. Sect. 1. n. 17. dicit novam entitatem non adferre modum.

RESPONDETUR. Quod ibidem se explicat Suarez, quod modus non adferat entitatem ratam,

ratam, quantumvis positivum esse adferat. Et certe illam entitatem modis negavit Suarez quam si haberet v. g. unio quantitatis, tunc deberet per aliam unionem uniri subiecto & quantitati, ut expresse loquitur n. 17. sed non nisi tunc cum illa unio esset entitas rata, tunc primum per aliam unionem uniri deberet. Ergo solam entitatem ratam negavit Modis Suarez.

DICES II. Suarez tribuit Modis n. 19. Modum identitatis cum modificato.

RESPONDETUR. Quod tribuerit modum identitatis, id est inseparationis ad permanentiam utriusque, quod solis entibus ratis convenit, sed nego quod tribuerit suis modis identitatem, quæ importet negationem entitatis positivæ, in modis.

DICES III. Hoc ipsum esse suspectum quod Suarez ita locutus fuerit de modis præcipue in priori tomo Metaphysicæ ut indigeat explicari.

RESPONDETUR. Videbat Suarez promptum esse ut ab Auctoribus noviter ex vetustate eruta de modis sententia, impugnaretur per hoc; quod si modus, non esset, formalitas esset res, ut ergo eos deiceret ab hac opinione, negat modum esse rem, negat modum esse entitatem qualem illi imaginari possent, hoc est, ratam. Unde etiam Suarez non expresse dicit modum habere identitatis cum modificato, sed restrictè quendam modum. Et quando negat modum esse rem aut entitatem, hoc ipsum restrictè facit, addendo propriè, propriè autem entitas secundum usurpationem, quæ tunc invaluerant, supponebat pro re.

DIFFICULTAS VII.

De Proprietatibus Modorum Signo Divisione.

Quod attinet ad proprietates Modorum.

I. PROPRIETAS. Modorum est indeterminabilitas, per alias determinationes in eodem genere; sic v. g. unio, non potest alia unione uniri, motus alio motu moveri &c. sive hæc sint modus, sive non sine modo. Ratio. Quia si posset modus determinari in eo genere per alias modalitates, & esset modus ut supponitur, & non esset, quia definitio modi illi non conveniret, non enim jam esset determinatio, sed determinatum physicè, hocque ipsum etiam ratio à posteriori suadet, quia si v. g. unio, alia unione unitur, illa secunda vel se ipsa unitur vel per aliam, si se ipsa, redibit paritas de priori unione, si per aliam, dabis processum in infinitum.

II. PROPRIETAS. Modorum est, habitudo essentialis ad hoc modificatum, Ratio. Quia si hanc habitudinem non haberet, sed esset indifferens ad hoc vel illud subiectum, hoc ipso in-

digeret alio novo modo modificari, in eodem genere, cuius oppositum vidimus.

III. PROPRIETAS. Repugnantia ad existendum extra suum subiectum. Ratio. Quia modus est determinatio, si autem existeret extra suum subiectum, non esset determinatio, quid enim determinaret.

Quod attinet ad signum distinctionis modalis.

SIGNUM DISTINCTIONIS modalis est separabilitas unius extremi, quantumvis aliud extremum ab illo separari non possit ad permanentiam. Habito autem respectu ad illam formam, quæ essentialiter non nisi in subiecto exigeret esse, correctius signum hoc explicaretur ut dicantur illa esse distincta modaliter, quorum unum habet se per modum indifferentis physicè, & aliud per modum determinationis physicæ, non dico determinantis physicè sed determinationis physicæ, nomine determinationis physicæ, intelligendo viam, determinantem formam; nam etiam albedo determinat physicè subiectum & non est modus, cumque possit existere tanquam Ens ratum sine subiecto, habet rationem determinativi non determinationis.

Quod attinet ad divisionem modorum.

Dividuntur imprimis ut dictum supra in modos entitativos & modos essendi, modi entitativi alii sunt substantiales alii accidentales, substantiales sunt per Suarium unio & subsistentia eò quod tribuant denominationes substantiales, modi autem accidentales sunt, qui tribuunt denominationem accidentalem, qualis est apud Suarium inhærentia qualitatibus & quantitatis. Alii sunt modi tenentes se ex parte potentie activæ, hoc est, qui denominant agentem. Alii sunt modi potentie passivæ, qualis censetur modus esse materialis respectu materiæ. Alii sunt modi purè terminativi, quales aliqui putant esse terminos quantitatis.

QUÆRITUR I. Quare non possit esse talis habitudo modi ad modificatum, ut dicat essentialem ordinem ad subiectum, sed non determinatè ad hoc, sed vel ad hoc, vel ad hoc.

RESPONDETUR. Ideò, quia hoc ipso illi modo accideret esse in hoc subiecto, cum posset esse in alio. Quod si accidit illi esse in hoc subiecto, per aliud debet determinari, de quo ipso determinativo quæretur: an sit indifferens? si indifferens, dabis processum in infinitum, si non indifferens, non erit major ratio unius, quam alius modi.

QUÆRES II. An modus qui est essentialiter determinatus ad hoc subiectum possit habere rationem rei, respectu alterius subiecti v. g. utrum fieri possit ut modus qui unit materiam Petri cum anima Petri, possit uniri materiæ & formæ Pauli. Potest. Ratio. Quia nulla in hoc implicantiæ, sed debent simul uniri materiæ & formæ Petri, quia aliàs ad sui permanentiam existeret modus sine proprio suo subiecto. Caterum illa

v. g.

v. g. unio Petri, quæ per ordinem ad Paulum habet rationem rei, non potest eidem Paulo tribuere effectum suum formalem. Ratio. Tum quia nulla forma potest tribuere effectum suum formalem subiecto, non sibi proprio seu incapaci sui. Jam autem Paulus, respectu unionis Petri, non est subiectum capax, cum illa unio, sit nonnisi determinata ad Petrum. Tum quia, si Paulus uniretur cum Petro, actus vitales Petri, non facerent v. g. intelligentem Paulum. Ergo nec unio Petri, denominaret Paulum unitum. Consequentia probatur, quia non est major nexus actus vitalis cum potentia ab intrinseco se movente, quàm sit nexus modi, cum suo subiecto. Tum quia illi potest tribuere rationem formalem uniti v. g. unio, respectu cuius est unio, cum forma & effectus formalis primarius, tam intimè conjungantur, sed respectu alterius subiecti non habet unio rationem unionis ut clarè dicit Arriaga disp. 1. Metaphysica Sect. 1. n. 10. licet censet illum modum, qui uniretur subiecto, per accidens tribuere effectum suum formalem. Et sicut actio qua producitur Petrus, non potest esse productiva Pauli, ita nec unio Petri, erit unio respectu Pauli. Major autem principalis probatur. Quia illa unio tribuens rationem formalem uniti, si illam tribueret respectu ejus, cuius non est unio & esset unio & non esset unio, non esset unio ut supponitur, esset unio, quia illi subiecto tribueret effectum suum formalem.

DICES. Subsistentia divina potest tribuere humanitati rationem subsistentis. Ergo & unio illa Petri, poterit tribuere Paulo rationem uniti.

RESPONDETUR. Disparitatem imprimis esse, quia Personalitas Verbi est res, adeoque non adstricta ad terminandum nonnisi unum subiectum. Deinde quia illa subsistentia secundum vim suam intrinsecam, est terminativa non tantum increata, sed etiam creata naturæ, quod à posteriori ex mysterio incarnationis colligitur. Hinc si eandem terminet non extrahetur extra suam sphaeram, sed faciet quod facere nata est. Jam autem ex dictis, modus, est essentialiter determinatus, nonnisi ad hoc subiectum.

INSTABIS. Magis est alligatum Verbum ad naturam divinam utpote identificatum, quàm modus cum subiecto, cui non identificatur, & tamen Verbum tribuit rationem subsistentis, naturæ humanæ. Ergo & modus poterit, tribuere alteri subiecto, rationem suam formalem.

RESPONDETUR. Magis esse alligatum Verbum naturæ divinæ, quoad identitatem physicam, sed non magis quoad ordinem determinativi, perfectivi, tribuitivi sui effectus formalis, cum habeat vim terminandi, etiam creatam naturam.

QUÆRITUR III. *An modi debeant dici inseparabiles à subiecto, an verò quod illis repugnet existere extra subiectum.* Posterior iste modus videtur esse castigatori phraeos, quia non habet tantam ambiguitatem atque terminus inseparabilitas, quia inseparabilitas potest supponere pro identitate reali, quæ tamen non competit modis.

QUÆRITUR IV. *Quare creatura respectu Dei non sint modi, quare item persone divina respectu naturæ divinæ.*

QUOAD I. Vide responsionem Oviedo contr. 4. Metaphys. punct. 5. quæ illius responsio non est universalis, multi enim negant creationem esse modum, si non est creatio modus, benè jam dicitur, constitui Deum in actu secundo formaliter efficientis, à creaturâ, adeoque modum esse respectu Dei. Commodius dicitur creaturam comparatam ad Deum non esse modum, quia non competunt illi ita comparatæ proprietates modi, nam creatura comparata ad Deum habet suam ratiudinem, nec essentialiter indiget actuali positione, in alio à se subiecto, quo indiget modus.

Quod attinet ad II. Personæ comparatæ ad naturam divinam non habent ratione modi, quia habent identitatem entitativam cum natura divina, quæ non est modus, nec comparatæ inter se habent rationem modi, quia una respectu alterius, non habet se per modum determinativi, & cuius sit indifferentia sublata, ab alia persona.

QUÆRITUR V. *Quomodo modi inter se distinguantur.*

RESPONDETUR. Non distingui inter se modos realiter, quia utrumque extremum non se habet per modum entis rati &c. nec distinguuntur, modaliter, quia utrumque extremum potest sine alio existere, posset dici quod distinguuntur improprie realiter, quia comparati inter se sunt res improprie, cum sine se existere possint, distinguuntur etiam improprie modaliter, quia licet sine se existere possint, adhuc tamen habent entitatem modorum.

An autem major sit distinctio inter rem & rem, quàm inter rem & modum, vide Comptonum.

QUÆSTIO V.

De Distinctione virtuali.

ACUM de hac Distinctione in prima parte, sed & hinc de illa tractandum, ut de illa informetur Lector uberius.

DIFFI.